

Розгляд та об'єднання на практиці роз'єднаних елементів єдиної інноваційної економічної системи – навчання, генерування нового знання створення новацій, комерціалізація новацій, інноваційного розвитку організації створення інноваційного середовища для інноваційного розвитку – призводять, одного боку, до виникнення стійкої інноваційної системи, а з іншого – до виникнення зворотного зв'язку в системі підготовки необхідної кількості та якості фахівців. Крім того, створення єдиного потоку взаємодії «освіта-наука-економіка-особистість» дозволяє підвищувати економічну ефективність вкладення коштів у систему освіти і більш обґрунтовано розглядати її не тільки як галузь соціального сектору, але і як підсистему виробництва.

Список використаних джерел

1. Богиня Д. Концентральні підходи до визначення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці / Д. Богиня // Україна: аспекти праці. – № 6. – 2009. – С. 3–8.
2. Петрова І. Ринок освітніх послуг і ринок праці: проблеми взаємозв'язку та взаємодії / І. Петрова // Україна: аспекти праці. – № 34. – 2006. – С. 3–7.
3. Кратт О. А. Оцінка наслідків зміни кон'юнктури ринку послуг вищої освіти на діяльність вищого навчального закладу / О. Кратт // Наук. вісник Національного гірничого університету. – Д. : Вид-во НГУ. – № 4. – 2009. – С. 45–54.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ НА РИНКУ ПРАЦІ

Баган А.В., доцент, к.с.-г.н.
Барат Ю.М., доцент, к.с.-г.н.

До молодіжного сегменту ринку праці належить група населення, яка більше, ніж інші, потерпає від безробіття і тому потребує належної освітньої підготовки та виваженої державної підтримки під час трудової адаптації й освоєння першого робочого місця.

Вища школа має підготувати молоде покоління до викликів сьогодення. Вивчення його думки щодо потреби у вищій освіті допомагає адаптувати діяльність професійних ВНЗ до нових соціальних умов.

Нині через певні обставини освіта має формальний характер, тобто її здобувають не заради знань, а для отримання переваг на ринку праці, престижною посади чи високооплачуваної роботи. Адже без диплома державного зразка людину зазвичай не визнають професіоналом.

Постає запитання, чи мають майбутні «фахівці» таких ВНЗ попит на ринку праці, адже інформаційне суспільство невпинно продукує нові вимоги до кількості й якості робочої сили, що не корелюється з реальним станом освітянських справ.

Молодь раннього вікового сегменту (18-24 роки), більшість якої шукає перше робоче місце, надзвичайно стурбована питанням працевлаштування. Сьогодні близько двох третин ВНЗ працюють, по суті, на біржу праці, оскільки їхні випускники не можуть працевлаштуватися за фахом і йдуть на

вискокваліфіковані робочі місця або поповнюють армію безробітних.

Висомодія роботодавців і освітнього сектору здебільшого передбачає фінансову підтримку талановитої молоді, надання можливості проходження практики на підприємствах, співпрацю у сфері підготовки кадрів. Але така висомодія була б значно ефективнішою, якби роботодавців залучали на етапі прийняття рішень про запровадження цих реформ, а також на етапі безпосереднього запровадження цих реформ, адже саме бізнес і потреби ринку праці визначають реальні вимоги до фахівців, їхніх практичних знань і навичок. Взаємодія ефективнішої висомодії роботодавців з освітнім сектором можна істотно скоротити розрив між якістю освіти й реальними потребами ринку [1, 3].

Випускники вищих навчальних закладів формують особливий спектр ринку праці, який значно відрізняється від інших складових ринку. З одного боку, молодий вік сприяє високій мобільності, відкритості, готовності до змін та пошуку роботи, а з іншого – молоді не вистачає відповідного досвіду, щоб бути конкурентоспроможною на ринку праці.

Молодіжний сегмент ринку праці – найбільш проблемна частка загальнонаціонального ринку праці. Останнім часом ситуація у сфері молодіжної зайнятості в Україні постійно погіршується. Пошуки першого робочого місця, невідповідність рівня та якості отриманої освіти професійним обов'язкам, відсутність досвіду роботи, невідповідність запитів молоді та пропозицій роботодавців посилюють напруження на ринку праці.

Невирішені проблеми працевлаштування випускників вищих навчальних закладів призводять до зростання безробіття та зниження рівня життя; поширення пасивних (утриманство), нерегламентованих (тіньова зайнятість) і деструктивних (кримінал) моделей поведінки; спонукають до зовнішніх трудових міграцій; спричиняють втрату мотивації до праці, зміну структури ціннісних орієнтацій і падіння престижності легальної зайнятості. Тому безробіття молодих людей є однією з найгостріших соціально-економічних проблем сучасної України.

Випускники ВНЗ – молоді фахівці – є однією з соціально малозахищених категорій населення. Тому державна політика у цій сфері має бути спрямована на пошук шляхів розв'язання проблем, пов'язаних із працевлаштуванням випускників ВНЗ. Тим, хто навчається на старших курсах ВНЗ можна порадити вже зараз зайнятися пошуками робочого місця, адже в даний час при влаштуванні на роботу досвід у трудовій книжці найчастіше обов'язковий. Крім того, проходячи професійну практику, студентам необхідно звертати увагу до потенційних посад. А ще краще, при вступі до вузу – цікавитися прогнозами експертів з приводу популярності і попиту професій та йти навчатися туди, де не тільки цікаво, а ще й існують можливості подальшого вдалого працевлаштування. Хоча, будь-які поради марні, якщо молода людина не розширяє в собі активну життєву позицію [2, 4].

Нинішній стан справ у системі української освіти викликає велике занепокоєння, оскільки якість підготовки фахівців не дає змоги виконати вимоги сучасного суспільства. Тому необхідно підвищити рівень соціального захисту учасників навчально-виховного процесу та поглибити

інтеграцію вищої школи з наукою й виробництвом.

Таким чином, з метою покращення положення випускників вищих навчальних закладів на ринку праці необхідно:

– спростити механізми переходу молоді від навчання до трудової діяльності;

– ввести нові підходи до працевлаштування випускників на перше робоче місце;

– зробити нормою стажування здобувачів стаціонару вищих навчальних закладів, які завершили початковий цикл навчання з відповідної спеціальності.

Список використаних джерел

1. Балакірева О.М. Проблеми працевлаштування та міграційні орієнтації молоді / О.М. Балакірева, О.В. Валькована / Економіка і прогнозування. – 2006. № 4. – С. 76-91.

2. Дискримінація українських студентів у системі вищої освіти [Електронний ресурс]. – <http://myreferatik.com>.

3. Проект з покращення освіти в Україні [Електронний ресурс]. <http://www.csr-ukraine.org/>

4. Садрицька С.В. Мотивація вступу до ВНЗ українських студентів: тенденції останніх років / С.В. Садрицька // Наукове онлайн видання «SOCIOПРОСТІР». – 2010. – С. 56-60.

ОСВОЄННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ НА РИНКУ ПРАЦІ

Калініченко В.М., к.с.-г.н., доцент

Для успішної конкуренції на ринку праці сучасний випускник має мати не тільки спеціальні знання зі своєї спеціальності але й знання та навички по роботі з сучасними інформаційними системами. "Географічні інформаційні системи" (ГІС) з кожним роком стають все більш вживаною технологією для організації обробки та зберігання просторових даних. Сучасна ГІС дозволяє розглядати велику сукупність даних, що тим або іншим чином впливають на досліджувані об'єкти або проблему. Характерною ознакою ГІС є їх динамічність. Тобто можливість досліджувати параметри досліджуваних об'єктів у часі. Це дозволяє проводити комплексну оцінку ситуації та створює основу для прийняття більш точних та розумних рішень у процесі управління. Екологічні проблеми частіше вимагають негайних та адекватних дій, ефективність яких безпосередньо пов'язана з оперативністю обробки та представлення інформації. Тому однією з сфер застосування ГІС є екологія.

Сучасний спеціаліст-еколог або інженер-еколог який веде спостереження за навколишньою середовищем в контексті впливу на неї людської діяльності та техногенних факторів. Він вивчає стан природних ресурсів (водних, земельних, повітряних), і їх вплив на загальне здоров'я населення. займається взяттям проб і їх аналізом, визначенням складу речовин, веде реєстрацію отриманих даних. В складі спеціальних комісій бере участь у екологічних рейдах, проведених з метою оцінки діяльності підприємств на предмет дотримання ними

природоохоронних норм. Займається виявленням, вивченням і мінімізацією природних і людських чинників, що негативно впливають на навколишнє середовище [2].

Можливості сучасних ГІС величезні і й нажалі часто значно перевищують вміння і навички тих спеціалістів для яких вони створювалися.

ГІС з успіхом використовується для створення карт основних параметрів навколишнього середовища. В подальшому, при отриманні нових даних, ці карти використовуються для виявлення масштабів і темпів деградації флори та фауни. При швидкій зміні даних дистанційних, зокрема, супутників, і звичайних польових спостережень з їх допомогою можна здійснювати моніторинг місцевих і широкомасштабних техногенних впливів. Дані про антропогенні впливи можна накладати на карти зональної території з виділеними об'єктами, що представляють особливий інтерес із природоохоронної точки зору, наприклад, парками, заповідниками та заказниками. Оцінка стану та темпів деградації природної середовища можна проводити і по виділенім на всі шари карти тестовими ділянками [1].

За допомогою ГІС зручно моделювати вплив і розповсюдження забруднень від точкових та просторових джерел на місцевості, в атмосфері та по територіальній мережі. Результати моделей розрахунків можна накладати на природні карти, наприклад карти рослинності, або на карти живих масивів в даному районі. В результаті можна оперативно оцінити найближчі й майбутні наслідки таких екстремальних ситуацій, як розлив нафти та інших шкідливих речовин, а також вплив постійно діючих точкових та площадних забруднювачів.

Тому сучасний випускник повинен не тільки вивчати негативні явища в природі, встановлює їх причину і методи їх запобігання, але й ефективно обробляти отриману інформацію за допомогою сучасних інструментів, одним з яких найбільш ефективних з яких є ГІС-технології. Також без екологічної експертизи та її позитивного результату не починається жодне будівництво. За допомогою спостережень, обстежень, використання приборів та інших методів еколог проводить аналіз стану води, землі, повітря, рослин, тварин, а також вивчає вплив природної середовища та харчових продуктів на здоров'я та стан людини, їх генетичний апарат. Виявляє і класифікує діючі та потенційні джерела екологічної небезпеки, визначає її походження, характер, ступінь, масштаби, реальні та прогнозовані наслідки.

ГІС широко застосовуються для складання та ведення різноманітних, в тому числі земельних, кадастрів. З їх допомогою зручно створювати бази даних цих карт по земельній власності, об'єднати їх з базами даних за будь-якими природними та соціально-економічними показниками, накладати відповідні карти на друге і створювати комплексні (наприклад, ресурсні) карти, будувати графіки та різні види діаграм.

Ще одна поширена сфери застосування ГІС - збирання та управління даними по охоронним територіям, такими як заказники, заповідники та національні парки. В межах охоронних районів можна провести повноцінний територіальний моніторинг рослинних спільнот цінних та рідкісних видів тварин, визначити вплив антропогенних втручань, таких як туризм, прокладка